

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**R.P. Thomae Młodzianowski Poloni, Societatis Jesu,
Praelectionum Theologicarvm Tomus**

**Młodzianowski, Tomasz
Moguntiae Et Dantisci, 1682**

Punctum. Difficultatis 3. Satisfit intento.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-82973](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-82973)

NON SATISFACIT 3. Quia principia, quæ assumit in Positis, non convincunt. Tum quia dignitas est quid posterius, & consequens virtutem, effectusque illius moralis, ergo per virtutem definiri, rigorosa, quæ hic intendebatur, definitione, non potest; unde etiam nemo definit hominem per risibile. Cujus ratio est, nam non esset identitas Objectiva, inter definitionem & definitum, sicut non est identitas Objectiva, inter prius, & posterius: Tum quia, etiam hoc prædicato quod est fiducia, & expectatio boni honorifici, datur aliquid prius definitivum dignitatis, nempe jus, exigentia, titulus ad bonum honorificum; & certe, non ideo aliquis habet jus exigendi boni honorifici, quia habet illius fiduciam, sed habet fiduciam, quia habet jus. Tum quia, immeritò dicitur, quod ipsa cogitatio possessionis, divitiarum &c. ponat virtutem intrinsecam; quia per hoc non rectè explicatur intrinsecitas dignitatis, quod potest haberi etiam in indigno, talis autem cogitatio, potest haberi, etiam in indigno; debet ergo dari discretivum horum cogitantium, & hoc potius erit salvativum dignitatis. Tum quia immeritò dicitur, fiduciam prudentem, esse rectam rationem designativam honorum proportionalium; nam fiducia, spectat ad lineam voluntatis, ratio designativa honorum, spectat ad lineam intellectus; deinde hujus ipsius designationis motivum, & fundamentum dari debet, & hoc potius erit quaesita dignitas. Tum quia non rectè formatur conceptus honoris, quod sit virtutis benefactoris indicium, honor enim, tenet se à parte honorantis, & tamen indicium benefactoris virtutis, potest esse, etiam à parte honorati; deinde indicium istud, est de linea signi, honor autem, est de linea cultus, & observantiae: Non ergo, unum per aliud rectè definitur.

Commodius dicitur, quod dignitas, sit excellentia exigitiva, vel fundativa juris ad honorem, honor autem erit cultus respondens excellentiae, sed hac etiam dignitate posita, quaerere restat, qui meritorum Christi sit dignitas infinita?

Punctum Difficultatis 3.

Satisfit intento.

EXPLICATUR 1. Duplex cogitari posset unio inter naturam humanam, & Personam VERBI, una accidentalis, non quidem, quæ sit, per solum affectum, vel per moralitatem similem ei, quæ personæ legati, unitur persona regia, ita ut quod facit legatus, censeatur facere rex, cujus personam refert, sed quæ sit unio accidentalis, ratione alligationis, quæ alligetur physice huic homini Persona divina, ita tamen, ut non suppleat defectum ullum personæ, nec compleat substantialiter. Altera unio cogitari potest substantialis, vi cujus, complebilis, perfectibilis, terminabilis substantialiter, humani-

tas compleatur, perficiatur, terminetur substantialiter, adeoque fundando communicationem idiomatum inter illa extrema; cum ergo hæc posterior unio reperitur in Christo, docente fide, quod persona divina suppleat defectum substantiæ creatæ, adeoque alicujus substantialis, sit ut hæc unio, fundet communicationem idiomatum.

Porro communicatio idiomatum in linea agendi, in hoc sita est, ut quod facit unum extremum, per communicationem idiomatum, censeatur facere & aliud extremum, cumque esse, sit propter operari, si erit communicatio idiomatum in esse, erit etiam communicatio idiomatum in operari. Et quia ista communicatio fundata est in modo unionis, & per se, & substantialis, quæ non est aliquid meræ imputationis, & placiti, sit ut communicatio illa fundata in illa unione, per quam censeatur operatio unius esse operatio illius, non sit mera imputatio, merum placitum, sed verè in aliquo physico & independente à nostris conceptibus fundatum; cumque communicatio semper sit duorum, non solum natura communicabit idioma aliquod VERBO, sed etiam VERBUM communicabit suum idioma naturæ.

Rursus, quia communicatio est in proprio, proprium suum natura communicabit, h. e. se, propter operari, i. e. se, & suas operationes; proprium autem suum communicat persona, communicando se & excellentiam suam, quæ excellentia, quia est infinita, communicabit illi naturæ, & illi actioni infinitudinem suam.

ILLUSTRATUR hoc instantiis. Finge regalitatem esse dignitatem quandam physicam, & perfectionem quandam physicam, tunc quicquid faceret MICHAEL Rex, physice esset regale, & opera illius haberent perfectionem physicam ipsius regalitatis, nec posset quicquam facere MICHAEL, quod regalitatem non haberet; cum ergo propter unionem veram, quæ est inter naturam humanam, & personam VERBI, facta sit communicatio idiomatum, & hæc dignitas, seu regalitas Deitatis, est quid physicum, impossibile est, ut quod facit natura humana propter communicationem idiomatum in operari, non censeatur facere Deus; quæ regalitas Deitatis, quia est quid physicum, nempe Persona VERBI, sit ut opera illa, physice habeant dignitatem, ab illa persona divina.

Illustratur hoc rursus instantiâ peritâ ex actibus divinis internis, qui propter identitatem cum principio habent physicam dignitatē Deitatis, & excellentiam increatam, & quod habetur excellentiæ in Deitate, tribuitur propter identitatem, etiam illis actibus. Quod est identitas in illis divinis actibus, fundans communicationem illam aut potius identitatē idiomatum, h. e. unio substantialis inter naturam humanam, & personam VERBI, vi cujus unionis, actiones na-

turæ

turæ, tribuuntur Personæ divinæ, & sicut impossibile est stante identitate reali actionum ad intra, cum excellentia Deitatis, non habere illas actiones excellentiam Deitatis, sic nec possibile est stante substantiali unione fundante communicationem idiomatum, etiam in operari, non inquam possibile est, ne jam opera naturæ humanæ, sint opera Personæ VERBI, adeoque excellentia illius dignificata. Et sicut, si VERBUM elicitivè illam actionem produceret, non esset illa actio nisi dignitate divina delibata, ita propter communicationem idiomatum, dum illam eliciet natura humana, tribuetur hæc actio illi Personæ, eaque dignificabit illa infinitudo, plane ac si ipsa Persona illam eliceret.

Denique illustratur hoc, tali instantiâ. Deficit fœdus regius, imminente bello, mandat Rex certas notas imprimi, v.g. corio, quæ notæ tribuant illi valorem pecuniarum; si hæ notæ essent valor physicus, revera impressio illarum notarum, physicum valorem imprimeret: sic quia quando ponit natura humana operationes, debet jam illas propter communicationem idiomatum Deitas, ut inquit Damascenus, perfundere, sit, ut operatio communicetur à natura Personæ illi, & Persona vicissim suam excellentiam tribuat operationi, quæ excellentia, quia est infinita, infinitum etiam valorem illi operi tribuet.

Præsens discursus salvat & physicam, non autem ex mera imputatione, dignitatem operum Christi, & modum, quo derivatur hæc infinita dignitas. Quæres enim, an opera Christi sint infiniti valoris, respondeo quod sint. Quæres, quare? respondeo, propter infinitam dignitatem Dei. Quæres ulterius, qui tribuatur illis infinita dignitas? respondeo, propter unionem substantialem cum natura, quæ fundat communicationem idiomatum, quæ communicatio est mutua, ita ut vi communicationis idiomatum à natura petitorum, tribuatur operatio illa Deo, & vi communicationis idiomatum, à VERBO petitorum, tribuat illis VERBUM suam excellentiam infinitam, modo operibus proportionato. Ostenditur ergo hanc excellentiam, & valorem non esse moralem, qui sit mera imputatio, quia desumitur hæc infinitudo ab aliquo physico, nempe Persona divina. Ostenditur item modus, nempe unio, fundans communicationem idiomatum.

DICES I. Explicandum esse quomodo unio fundet communicationem idiomatum.

RESPONDETUR. Hoc jam supponitur ex aliis materiis, & ex inductionibus, in quibus ostenditur ab unione per se, & vel maxime substantiali, fundari communicationem idiomatum. Ostendit hoc paritas, unitas per identitatem facit identitatem idiomatum, ergo & unitas per unionem faciet communicationem idiomatum. Denique quia quando unum per se est substantia-

sibi suum esse substantiale, hoc ipso enim non esset unio substantialis, ita & communicant perfectiones: quia hæ, vel sunt idem cum Esse, vel illud sequuntur. Si communicant perfectiones, communicant & idiomata, tanquam denominationes sequentes illas perfectiones, ut ita dici, sequatur ad Esse.

DICES 2. Unio non est Personæ divinæ cum actionibus, quomodo ergo illæ dignificantur à Persona.

RESPONDETUR. Licet non sit unio illarum actionum physica cum Persona, est tamen unio fundans communicationem idiomatum, quæ communicatio idiomatum, non est quid, non nisi morale.

DICES 3. Sit communicatio idiomatum inter naturam humanam, & Personam VERBI, cur ponenda communicatio idiomatum in operibus?

RESPONDETUR. Ideo, quia illam significat frequenter scriptura, v.g. Humiliavit semetipsum Dominus Jesus. Ubi communicatio est idiomatum in operatione humilitationis. Rursus ideo, quia, ut dictum, cum esse sit propter operari, etiam communicatio in Esse, erit communicatio propter operari, adeoque in linea etiam operationum. Denique ideo, quia supposito, quod sit communicatio idiomatum, non est jam ratio, cur mortuæ lineæ debeat non nisi esse, adeoque excludendo operationes.

2. MODUS EXPLICANDI. *Infinitatem operum Christi potest esse talis.* Quotiescunque Concretum aliquod, vel complexum, est sive ex forma, sive ex restrictione, tunc si propositio aliqua non nisi de concreto illo, vel restricto verificatur, pro illa verificanda utrumque extremum, utraq; pars complexi, scilicet forma & formatum, restringens & restrictum, unâ simul accipi debent. Sic v.g. ly par est concretum ex duobus numeris, de hoc concreto enuntietur hæc propositio: Par, est medietas quaternionis, hæc propositio de illo complexo, quod est Par, verificari non potest, nisi uterque numerus, accipiat, & sic de reliquis instantiis, in quibus facile induci potest, ad propositionem; de aliquo complexo verificabilem, requiri, ut utrumque membrum complexi sumatur. Et ratio est: quia hoc ipso, non de complexo illa propositio verificaretur, cum definitivè complexum sit illa duo, & sicut quod verificatur objectivè de homine, verificatur de animali rationali, ita quod objectivè verificatur, de complexo, verificatur de illis, ex quibus complexum simul sumptis stat, cum ergo hic terminus *Christi opera*, sit terminus complexus ex Operibus, & Christo, ut hæc propositio, *Christi opera sunt infiniti valoris*, veritatem habeat, debet utrumque extremum accipi, nempe Christus & Opera.

Porro, quædam ita sunt complexa & concreta, ut si de uno membro non verificatur propositio, non possit etiam verificari de alio membro, sic v.g. si de gutta A, non potest dici, est aqua, nec de concreto ex illa & ex gutta B, dici

poterit quod sit aqua; & alia sunt concreta, de quorum parte, quamvis non verificetur propositio, verificetur propositio, verificari potest de toto. Sic v. g. falsum est dicere; Corpus est rationale, & nihilominus verum est dicere, homo est rationalis, cuius diversitatis, hoc fundamentum est, quia scilicet ea, quæ sunt homogenea, si de parte illorum non potest verificari propositio, nec de toto verificabitur, hoc ipso enim non essent homogenea, jam autem ea quæ sunt heterogenea, si propositio sit de prædicato affirmativo, tunc propositio verificata, de principali, verificari etiam poterit de toto. Et ratio est: quia principale non solum ex eo spectari potest, quia est dignius in entitate, sed quia elevat indigentiam & debilitatem inferioris, quam si non eleveret, non erit principale, sed simpliciter bonum, per hocque transit in conditionem principalis, ex conditione simpliciter boni, quia elevat & roborat infirmitatem debilioris; consequenter cum denominatio sequatur ad esse, sicut elevat esse & vires, ita elevat & denominationes. Jam autem complexum hoc, *Opera Christi*, non est ex homogeneis, sed complexum ex maximis heterogeneis, hoc est aliquo creato adeoque finito, & ex aliquo increato adeoque infinito, hoc est Persona VERBI; hinc fit ut quod de principali verificatur, possit de toto illo complexo verificari; rationem autem principalis, in isto concreto, *Operatio Christi*, habet ratio VERBI; utpote ratio nobilior, determinans, perficiens; nam nobilitas rei, determinatio, perfectio, semper habet rationem principalis, quod si in hoc concreto *Operatio Christi*, rationem principalis habet VERBUM; fit, ut quod verificari potest de illo principali, etiam de concreto verificari possit; & quia de illo principali verificari potest ratio digni infinite, etiam de illo concreto *Operatio Christi* verificari potest ly, est dignitatis infinitæ.

Quod si quæras de modo quo communicetur ista infinitas: respondeo communicari, quia habet respectu operis Christi rationem principalis, persona VERBI, cui convenit ratio dignitatis infinitæ; quod si habet rationem principalis, cum à principali sit denominatio, etiam opera denominationem infinitorum habebunt, quæ denominatio, non erit merum placitum & imputatio, quia denominationem fieri à principali, non est mera imputatio humana; aliàs hominem esse rationalem, esset mera imputatio.

Hæc explicatio in hoc stat. Sunt infiniti valoris merita Christi, quia denominatio an sit quid finitum, an infinitum, sumi debet à principali; in meritis autem Christi, rationem principalis habet ipsa Persona divina; & quia hoc, quod est Personam divinam habere hic rationem principalis, pendet ab aliquo, non moraliter sed physice infinito, fit ut ipsa merita sint physico-moraliter infinita.

Hoc ipsum sic ulterius explanatur. Duplex infinitas posset cogitari in operibus Christi. Primo aliqua producta infinitas, ab ipsa increata excellentia; & talis infinitas nulla est, quod enim fundamentum illius ponenda: Secunda infinitas, quæ sit infinitas ipsiusmet Personæ, quæ stat in hoc, quia videlicet non est possibile offerri aliquam actionem, quin recipi offeratur Persona, non quidem tanquam objectum illius actionis, sed tanquam principium offerens. Patet idem in moralibus. Quando dicit captivus, redemit me Petrus, non dicit redemit me pecunia, quamvis id quod obtulit redimens, tanquam objectum, erat sola pecunia; quia scilicet actioni illi redemptionis, annexa est ratio personæ redimentis. Ita cum dico, Petrus orat, si substantia est distincta entitative à natura, non influit efficienter in illam orationem: quia substantia, quæ talis, non est activa, ut suppono ex Metaphysica. Quod si substantia est idem cum natura, non principiat tamen illam, quæ substantia, nihilominus quamvis substantia non principiet orationem, recte dico, Petrus orat; quia scilicet orationi annexa est ratio personæ, quæ annexio fundatur in ratione conjunctionis personæ cum natura, quæ ipsa annexio, quia non est moralis sed in aliquo physico fundata, fit ut merita & actiones exhiberi non possint, quin ratio personæ etiam ingrediatur, non quidem tanquam principium elicitive, sed tanquam aliquid, elicitive realiter annexum. Cum ergo Persona divina dicat etiam talem nexum cum natura humana, fit ut actiones, merita & opera, non possint ita offerri Deo, quin ipsa Persona, non tanquam objectum, sed tanquam aliquid connexum cum principio elicitive offeratur: quæ Persona quia est infinite digna, fit ut ratione illius conjunctionis, reddatur etiam opus infinite dignum.

Succus totius discursus in eo est. Operationes Christi, sunt infiniti valoris, propter unionem personæ VERBI cum natura humana illas principiantem; qui valor inde provenit, quia non possunt offerri Deo, quin simul ipsa persona ingrediatur oblationem illam, non quidem tanquam objectum oblationis, sed tanquam offerens, qui offerens in omni merito & oblatione involvitur. Dixi, non tanquam objectum oblationis: quia cum Beatissima Virgo obtulit suum filium Patri, erat oblatio finita, quamvis objectum oblationis, fuerit infinitum.

Fundatur hæc explicatio in multis phrasibus Scripturæ & Patrum, ut cum Paulus 1. Timoth. 2. dicit. *Qui dedit redemptionem semetipsum pro nobis.* Ubi redemptioni quæ est meritum, adiungitur ipsa persona redimentis, omnique merito, dono, satisfactioni, persona innectitur. Et per hoc salvatur physico-moralis infinitudo, ratione personæ infinitæ: salvatur modus, quia in omni merito innectitur ipse merens.

3. Modus eandem infinitatem explicandi est, fundatus supra axioma illud, *actiones sunt suppositorum.*

suorum. Hoc axioma triplicem sensum habere potest. Primo quod actiones proficiantur à supposito, tanquam principio effectivo, quo sensus verificato, facile est ostendere, cur opera Christi habeant infinitum valorem, quia scilicet efficiuntur specialiter à subsistentia VERBI, dignitas autem operationis sumitur à principio effectivo; & sic operatio Angelica, nobilior est operatione humana, & operatio humana operatione bruti. Sed hoc non potest dici, propter rationes in metaphysica allatas, ubi discussum est hoc axioma, & repugnat etiam principiis fidei, quæ ponunt, nullum principium humanum operationis humanæ effectivum, desiderari in Christo. Secundus sensus hujus axiomatis est: Actiones sunt suppositorum, hoc est, agere individuis & singularibus competit, non verò rationi communi. Hic sensus legitimus quidem est, sed non ad propositum. Tertius sensus est: Actiones sunt suppositorum, hoc est actiones tribuuntur supposito, tanquam subiecto denominationis, quod ulterius sic explano. Actiones partium, semper tribuuntur toti. Sic in moralibus milites sunt partes regni, qui vincunt hostem, nihilominus dicitur, regnum vicisse. In physicis, manus scalpit, & pes movetur; nihilominus dicitur homo scalpere & homo moveri. In metaphysicis etiam, animal formaliter sentit, & rationale formaliter discit; nihilominus totum discurre dicitur, & totum sentire. Ita & actiones partium tribuuntur toti, adeoque supposito, illudque denominant, quia tamen hoc tribui actiones supposito, illudque denominare, non est merè morale; nec enim est hoc imputatio mera, quod homo v. g. dicatur vegetari, quamvis non nisi corpus vegetetur; ideo adhuc aliquid physicum ostendendum est.

Quod ipsum sic proponitur. Prius est, esse in se perfectum, completum, & habens rationem totius, quam agere, hoc enim est posterius, cum agere sequatur ad esse; & quia esse perfectum, completum, & esse totius, habetur à persona, fit ut à quo habetur illud prius, ad illud etiam refecti debeat hoc posterius, & sicut v. g. calefactio tribuitur calori ignis, qui in ipso igne, tanquam complementum ignis in agendo, & emanatur & recipitur, sic etiam, quia subsistentia perficit & complet naturam in ordine, esse ad se, quod complementum semper præsupponitur, antequam fiat actio, fit ut actiones naturæ, tribuantur supposito, à quo natura rationem totius accipit, quæ ratio totius, cum sit ratio in se, & in ordine ad se, præsupponitur ante agere adeoque agere illi tribuitur. Quia verò hæc ratio ultimo completi, in natura humana, habetur à Persona divina infinita, ideo & operationes naturæ humanæ Christi, tribuuntur VERBO, tanquam principio dignificativo infinito, seu tanquam complenti suæ infinitudine substantialiter, ipsum principium. Ubi jam colligis quomodo & quo sensu, actiones sunt suppositorum.

Tota hæc explicatio ad hoc redigitur. Si quæras, an actiones Christi sint infiniti valoris? respondetur esse. Si quæras, cur sint infiniti valoris? respondetur, quia dignificantur à Persona infinita VERBI. Si quæras, quomodo dignificantur? respondetur, quia attribuuntur supposito. Quæres cur attribuuntur supposito (in concreto loquendo) infinito? respondetur, quia suppositum infinitum, complet substantialiter principium illarum operationum elicivum, sine quo complemento non posset illud principium (subintellige naturaliter) illas operationes elicere; est autem hoc completivum & dignificativum physicum.

S O L V U N T U R

Objectiones.

OBJICITUR I. Tota meritorum Christi infinitudo, non nisi ex hoc principio deducitur; quia quo dignior est persona, eò dignior est actus satisfactivus ab illa positus: sed hoc principium non est verum, propter instantias quæ contra illud adduci possunt.

I. INSTANTIA est. Non quod objectum est dignius, eò actus est dignior: Ergo neque quod persona dignior, eò actus est dignior.

RESPONDETUR. Ex dictis in materia de infinitudine peccati, quia pro casu consequentis stat inductio; unde dignior est in moralibus satisfactio posita à Rege, quam à plebejo; non est autem ulla inductio pro casu antecedentis. Rursus, quia ex casu antecedentis concessio, sequuntur absurda, v. g. quod actus, quo canis noscit suum dominum, sit dignior, quam quo homo, cognoscit canem; eò quod dignius sit objectum homo, quam canis, &c. Nullum autem absurdum sequitur ex concessio casu consequentis. Denique quia ut ait Suarez, operatio facta à persona divina, dicitur Theandrica, facta ab angelo angelica; operatio autem, quæ sit circa Deum vel angelum, divinæ vel angelicæ operationis nomen non habet; consequenter apparet quod præcisè ex objecto dignitatem non sumant operationes.

Quod ipsum ulterius in hoc fundari potest, descendendo ad rationes prædictas in explanationibus; quia inter naturam & personam, est unio per se, vera & physica, adeoque fundans communicationem idiomatum, & est complens per se substantialiter ipsam naturam persona; consequenter, si sit persona infinita, tribuet ex explanationibus, & naturæ, & ejus operationibus infinitatem, dignitatis, non est autem vel unio per se, vel completio naturæ ab objecto: si autem hæc non habentur, non habebitur jam, cur objecto tribuantur actiones; adeoque non erit necesse, ut suam excellentiam objectum communice actui.

Universaliter autem quod objectum per se non tribuat dignitatem actui, exinde petitur; quia dignitas actus est identificata realiter actui, nihil enim aliud est nisi perfectio ejus intrinseca; & quia

& quia esse non habet actus ab objecto, hoc ipso, non quò dignius erit objectum, eò actus erit dignior: quòd autem esse actus non habeat ab objecto, sed ad objectum, hoc inde est; quia quamvis dicatur, quòd v.g. notitia sit partus objecti & potentia, hoc tamen alio modo præstat objectum, nempe terminativè, potentia autem elicitive seu collatione esse; non apparet autem, quòd si id terminativè præstet, conferat dignitatem actui. Quòd si recurras ad hoc, quòd objectum per speciem impressam det esse actui, id negabunt qui negant quòd species effectivè concurrat; sed etiam concessio, quòd species effectivè concurrat, nondum pro dignitate objecti, crescit dignitas actus; quia ipsa species dat esse actui, non nisi in ratione repræsentantis, sicut & ipsa est repræsentativa causaliter: si autem dat esse non nisi in esse repræsentantis, non erit necesse, ut det esse parificabile objecto, cum nec ipsa illud habeat; intenditque natura in notitia, prædicatum non nisi repræsentationis formalis, non autem parificabilitatis objecto; solumque tunc id quòd agit medio accidente, æquat sibi suum productum, quando intendit suam speciem propagare: jam autem non intendit objectum se propagare, consequenter nec dare esse notitiæ sibi parificabile. Persona autem, quamvis non concurrat elicitive ad operationes, quia tamen concurrat ita, ut invehatur communicatio idiomatum inter naturam & personam, & quia complet substantialiter ipsum principium elicitive, ideo adhuc dignitatem personæ sequuntur actiones.

Addo, cur ab objecto non accipiat esse notitia, consequenter nec dignitatem operatio? quia ab objecto specificatur extrinsecè actus, intrinsecè autem à suo esse. Si autem specificatur extrinsecè ab objecto, non apparet, quòd illud objectum intrinsecam perfectionem communicet actui, adeoque quòd eius dignitas secundum dignitatem objecti attollatur. Item multa sunt objecta impossibilia, non existentia, quomodo saltem hæc tribuent esse actui? aut quòd species illorum objectorum vicariæ, tribuent actibus esse parificabile objecto? potiusque concedi posset, quòd quòd dignior est species, sit dignior actus, ab illa enim supponitur accipere esse, non autem ab objecto, nec parificabile objecto.

Denique si quòd dignius est objectum, eò dignior est actus, vel id verum esset de quocunque objecto, vel de aliquo tantum: Si de aliquo tantum: ergo falsa erit universalis; quòd dignius est objectum, dignior est actus, cum id non procedat universaliter. Si de omni: quomodo salvabitur id in objecto materiali, quòd exceditur à notitia spirituali.

Omnia hæc rediguntur ad hoc principium. Objectum habet rationem meram terminandi, adeoque non tribuendi dignitatem actui.

DICES. In animasticis, arguitur perfectio potentia & actus, ex perfectione objecti; unde

etiam inferitur, perfectior esse volitiva, præ concupiscitiva, quia objectum volitivæ est nobilior.

RESPONDETUR. Ex præcisa dignitate objecti, non rectè id argueretur, etiam ab animasticis: hinc si daretur potentia materialis noscitiva spiritualium, illa idem haberet objectum cum noscitiva intellectiva, & tamen intellectiva esset perfectior, licet utriusque idem esset objectum; positio ergo animastica solum hoc sensu verificatur; quia in potentia datur imbecillitas, producendi actum, circa aliqua objecta, de se elevatorem; consequenter dandi illis actibus, esse altius; hæc ergo potentia erunt nobiliores, quæ possunt dare esse actibus elevatius, comparatè ad objecta, quorum unum est alio excellentius: ergo non præcisè ex objecto desumitur dignitas, & actus & potentia.

2. INSTANTIA. Si actus eò est dignior, quòd dignior est persona à qua procedit: ergo etiam ille actus erit indignior, qui procedit à persona magis indigna. Hoc autem dici non potest; quia aliàs, ex duobus committentibus æqualem quoad omnia offensam, si unus esset vilior, majorem committeret offensam.

RESPONDETUR. Instantiam esse veram de creatis offensis, in quibus potest dici unus simpliciter non ita vilis ac alius, sed id respectu Dei non tenet; quia quamvis, comparando duos homines inter se, possit unus illorum plures habere titulos vilitatis, comparatè tamen ad Deum omnes sunt infinite viles, quia hæc vilitas fundatur in esse ab alio, hoc est Deo; quòd esse à Deo, ita excellenter digno, æqualiter respectu omnium verificatur.

3. INSTANTIA. Si offensa eò est major, quòd est indignior offendens, ergo etiam quòd indignior est offendens, majorem subibit pœnam: consequenter peccator plurium scelerum reus, committens aliquod peccatum, magis punietur, quàm si illud commisisset reus, non nisi illius ipsius sceleris.

RESPONSUM, hanc vilitatem, comparatè ad Deum, non venire in considerationem moralem, adeoque nec magis aggravare culpam, consequenter nec pœnam.

OBJICITUR 2. Non sunt infinita merita Christi, quia non possunt etiam aliquòd finitum præmium impetrare, quòd probatur. Ponamus incarnari Spiritum Sanctum, & petere effusione sanguinis, ut sanetur Paulus; ex altera parte, ponatur Christus noster, ponens actum temperantiæ, & rogans ut non sanetur; non erit ratio tunc, cur noster Christus vincat: ergo datur creatum præmium, respectu cuius, non sunt condigna aliqua merita Christi. *Ante responsionem*

SUPPONO 1. Impossibile esse, propter dignitatem unius Christi, sperni dignitatem alijs Christi. Ratio: nam cum eadem sit dignitas utriusque, desumibilis à natura humana, & æqualis dignitas, desumibilis à Persona æquali; hoc ipso non potest sperni dignitas unius, propter dignitatem

tatem aliis; nam spretâ dignitate aliis Christi, sperneretur & dignitas utriusque, cum sit, ut dixi, æqualis dignitas personalis utriusque: & sperni, non aliud est, quam unum præferri alteri, quod tunc fieret.

SUPPONO 2. Ut spernatur alter Christus, ad instantiam hujus, hoc & esse impossibile, ut colligi potest ex immediatè dictis, & fore excedens præmium. Ratio: illud præmium est excedens dignitatem meriti, quando æqualis dignitas, in æqualitatem subit; sed hoc tunc fieret; quia Christus unus superaret & vinceret preces aliis Christi, consequenter alium Christum sibi ceteroqui æqualem: Ergo illud præmium foret excedens. Major probatur, quia æqualitas hoc importat, ut unum non excedat aliud: Ergo, si superet, erit jam superativum, excedens.

SUPPONO 3. Inter has duas propositiones: Meretur noster Christus, ut non tanti æstimentur preces unius Christi, quantum suæ; & inter hanc aliam: Meretur noster Christus, ut non plius æstimentur suæ preces quam aliis Christi: inter has inquam duas propositiones, esse distinctionem; cum procedant per terminos *non plus*, & *non tanti*, qui termini sunt distincti, ex his duabus propositionibus prior est falsa. Ratio: quia cum utriusque æqualis sit dignitas, non meretur unus, ut alius non habeat æqualem dignitatem; alias & esset æqualis illa dignitas, ut supponitur, & non esset, quia una mereretur, ut postponatur alia. Secunda Propositio est vera, quia hoc ipso quod sint æqualis dignitatis illi Christi, unusquisque meretur, ut unus præ alio plus non æstimetur. *His suppositis*

RESPONDETUR. Eo casu utrumque Christum mereri de condigno ut exaudiatur, attendendo præcisè ad sanitatem vel ægritudinem: ita, ut hic Christus mereatur, ne sanetur æger, & ille Christus mereatur, ut sanetur; sed non mereri in circumstantia oppositum petentis aliis Christi; neuterque meretur ne alius exaudiatur, quia neuter mereri potest, minus æstimari preces & merita unius, præ precibus & meritis aliis. Objectioni ergo prout posita est respondendo, dicitur implicare, ut unus Christus offerat sua merita, ne alius exaudiatur: & esse rationem ex dictis, cur non possit exaudiri. Cæterum, si alter Christus in obsequiū nostri, vellet potius cedere suis intentis, offerretque id honoris nostri Christi, indubiè tunc æquale esset illud præmium, meritis Theandricis Christi, ex dictis; possetque hoc ab illo Christo fieri, quia jam similia fecit noster Christus, in sui & aliarum Personarum honorem; submissioque illa non argueret minoritatem; quæ argueretur, si independentè ab illa submissione voluntaria, vinceret noster Christus.

INSTABIS. Eo casu alterutrum contradi-

est sanatus. Ergo si verificabitur, non est sanatus, vincet is Christus, qui petiit ne sanaretur.

RESPONDETUR, quæcunque eveniet tunc contradictionis pars, eveniet ex decreto libertatis divinæ, non autem ex intuitu meritorum illorum, adeoque adhuc neuter Christus vincet.

OBJICITUR 3. Ex nostra explicatione sequitur, unum meritum Christi non esse majus altero; imò omnia esse unum meritum, quia omnia dignificata non nisi ab uno principio.

RESPONDETUR. Unum meritum non est majus alio, quoad rationem dignificativam. licet unum sit majus alio, quoad bonitatē intrinsicam actūs, honestiorem rationem motivi &c. Nec erit necesse, omnia merita esse unum meritum, quia etiam si poneretur una numero albedo in pluribus subjectis, evaderent plura alba; & etiam si una sit persona Petri, dignificans ejusdē actiones, non sequitur unam esse non nisi actionē Petri; eò quod in hoc attendatur ad ipsam multiplicationem dignificatorum, non autem ipsius dignificantis; ita & in præsentī. Nec sequeretur otiosa fuisse alia merita Christi, quia Christus noluit acceptari illa, ut impedirent positionem pluriū, voluitque copiosam redemptionē. Quod autem tot ejus meritis positis, non omnes salvētur; refer in judiciorum abyssum, & defectum liberæ gratiosæ cooperationis. Et quia, licet pro omnibus mortuus sit, efficaciam tamen meritorum suorum noluit exercere, faciendo pactum de salvandis efficaciter his, qui supponuntur reprobatī.

OBJICITUR 4. Valor meritorum Christi componitur ex aliquo finito & ex aliquo infinito. Ergo non est simpliciter infinitus.

RESPONDETUR. Hoc sensu non est infinitus simpliciter, quia continet aliqua finita; sed est infinitus simpliciter, ortā denominatione à principali.

INSTABIS. Hoc ipsum, saltem non de omnibus actionibus est verificabile, quia non omnes actiones Christi, possunt dici infinitæ, v. g. resuscitatio Lazari, Sessio in asino; imò ex mente Patrum, non omnes etiam actiones Christi, sunt Theandricæ.

RESPONDETUR. Omnes actiones Christi immanentes sunt infinitæ, ob allata principia; actiones autem transeuntes, acceptæ pro actionibus actis, non erant infinitæ; quia jam erant passionibus, erantque ipsius passi: hinc, non habuerunt titulum, ut essent suppositi, adeoque ut illis serviret communicatio idiomatis Infinitudinis: secus tamen, in ordine ad nostros conceptus sentiendum, de actione transeunte, in quantum agens est. Quod autem dicitur, non omnes actiones Christi Theandricas dici, hoc verum est ex Anastasio, Sophronio, Damasceno, Cyrillo apud Raynaudum hic, pag. 247. à n. 58. & secundum Synodum 6. actione secundā, octavā, nonā, &c.

na, & S. Thom. q. 19. a. 1. ad 1. Sed illi, nomine Theandricarum actionum intelligunt actiones, quibus aliquid miraculosum patravit Christus, indubiè autem, non omnibus actionibus patravit miraculum Christus; sed non negant, omnes actiones esse Theandricas, hoc est, suppositi divini, desumiturque hæc acceptio (quicquid dicat Raynaudus) ex Dionysio, epistolâ 4. ad Cajum, ubi, Christum Deum & hominem, supra hominem, quæ hominis sunt, gessisse affirmat; & neque divina ut Deum, neque humana ut hominem perfecisse; sed eliciuisse novam quandam & inusitatam, ex divinitate & humanitate permistam, operationem.

OBJICITUR 5. Si valor meritorum Christi est infinitus, ergo & velle naturæ Christi prout assumptæ à VERBO, erit infinitum in dignitate, adeoque infinitè diligibile à Deo; ergo ulterius non minus diligibile, quam velle ipsius naturæ divinæ; quod est absurdum.

RESPONDETUR. Velle naturæ humanæ, secundum id, quod dicit in recto, hoc est, secundum quod est actio circa tale objectum, ex tali motivo, &c. non est æquè dignum, imò infinitè minus; licet illud velle creatum, acceptum secundum ultimum sui complementum, & secundum sui dignificativum, sit æquale velle divino, hoc est secundum Personam divinam.

INSTABIS 1. Dignitas illa, quæ oritur à Persona divina, in operationibus Christi, est dignitas ratione unionis, unio autem non est quid infinitum.

RESPONDETUR. Unionem ut dicit rationem, ut *Quo*, esse quid finitum; ita tamen ut dicat tanquam terminum, ipsam Personam infinitam, à qua, tanquam ab eo quod dignificat, sumunt actiones dignitatem: *Præ* quod autem non dignificat unio.

INSTABIS 2. Actus infinitus, non potest pendere à principiis finitis: Ergo.

RESPONDETUR. Actum infinitum quoad omnes rationes, non posse pendere à principiis finitis, secus si sit infinitus, non nisi quoad suam dignificationem.

INSTABIS 3. Dignitas communicata à Persona Christi operationibus naturæ assumptæ, non est eadem, quæ dignitas operationum ipsius VERBI; quia dignitas operationum VERBI est Physica, dignitas autem operum Christi, est non nisi moralis.

RESPONDETUR eandem quidem esse dignitatem utriusque, quoad principium dignificans; sed non eodem modo communicatam, de quo in materia de peccatis. Quærendo: An peccatum sit infinitum in genere offensæ. Quod autem dignitas operum Christi sit suo modo physica, dictum supra.

QUÆRES. Cur non sufficit, si sit dignitas in operibus Christi, non nisi infinita secundum quid?

RESPONDETUR. Non sufficere. Ratio est. Quia cum ipsa dignitas sit infinita simpliciter, cumque non tribuat dignitatem à se distinctam, hoc ipso debet tribuere dignitatem infinitam simpliciter; nec salvaretur jam communicatio idiomatum, de qua supra.

Punctum Difficultatis 4.

An merita Christi sint digna infinito premio?

CONTRA infinitatem meritorum Christi. OBJICITUR inter alia sic. Si merita Christi fuissent infinita, debuisset illis etiam præmiū respondere infinitum; alias Christus potuisset plus mereri, quam possit Deus præmiare: sed non potuit Christus promereri præmium infinitum: quia infinitum est impossibile; ergo si Christus promeritus est præmium infinitum, promeritus est, quod promereri erat impossibile; & sic & promeritus est, ut supponitur; & non est promeritus: quia promereri non possumus impossibile.

Huic difficultati satisfit, quod infinitum, infinitatum aliquo creato, sit impossibile: non tamen infinitatum aliquo increato; potest autem in præmium meritorum Christi, dari aliquod præmium infinitum aliquo increato. Deinde, etiam in creatis, infinitum quidem categorematicum est impossibile, secus syncategorematicum, illudque mereri possent, si ad hoc offerantur, merita Christi; ut scilicet verum sit dicere: & hoc, & illo, & illo præmio, digna sunt merita Christi. Inde autem non sequitur, quod non sint jam illa merita futura infinita actu, quia habetur, unde desumatur infinitas actualis, illorum meritorum, nempe Persona divina; non habetur autem, unde infinitetur actu præmium aliquod creatum. Non plus tamen increbuntur illa merita, quam Deus possit præmiare; quia etiam infinitum syncategorematicum non est minus categorematico; nisi hoc concedere velis, ex eo, quia non dedecet dicere, quod nihil creati præmiū, sit æquale increato dignificanti merita.

Ex occasione hujus difficultatis inquiritur: An unio Personæ divinæ, facta in præmium meritorum Theandricorum, foret æquale præmium? Affirmat Suar. disp. 4. Sect. 4. ad Objectionem 3. Arriaga disp. 6. Sect. 2. n. 48. Negat Lugo, disp. 6. Sect. 1. n. 20.

Ex istis autem, qui dicunt, unionem Hypostaticam, fore condignum & adæquatam præmium meritorum Christi, alii sunt, qui dicunt, respectu unius meriti, plures uniones, fore excedens præmium extensivè. Sic docet Arriaga disp. 6. Sect. 6. n. 175. Alii verò, negant fore excedens. Sed quicquid sit de hac posteriori parte.

DICENDUM est. Quod unio Hypostatica, foret adæquatam præmium meritorum Theandricorum.

PRO-